

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน ของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*

สุดใจ เขียนภักดี** องอาจ นัยพัฒน์*** ทวิกา ตั้งประภา****

(วันที่รับบทความ: 21 มีนาคม 2563; วันที่ไขบทความ: 21 พฤษภาคม 2563; วันที่ตอบรับบทความ: 29 พฤษภาคม 2563)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร 2) วิเคราะห์สาเหตุที่เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับความสำคัญด้วยดัชนี (Modified Priority Index: $PNI_{modified}$) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารและครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 345 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.55-0.85 และมีค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.97 ส่วนการวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่ง โครงสร้าง

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะสูงสุดคือ ด้านทักษะ ($PNI_{modified} = 0.50$) รองลงมาคือ ด้านเจตคติ ($PNI_{modified} = 0.45$) และด้านความรู้ ($PNI_{modified} = 0.42$) 2) สาเหตุที่เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า วิกฤตความรู้ความเข้าใจและขาดการติดตามรับรู้การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (85.00%) รองลงมาขาดการวางแผนเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (78.45%) ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (65.85%) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (64.45%) 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครุ โดยใช้วิธีการระบบพี่เลี้ยงคอยชี้แนะอย่างต่อเนื่อง (95.00%), ร่วมกันวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา (90.00%), สร้างแรงจูงใจให้กับครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมมือจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย (85.00%)

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น, สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน, ครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, E-mail: onaiyapatana@gmail.com

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, E-mail: onaiyapatana@gmail.com

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, E-mail: taviga@swu.ac.th

Need Assessment of Competency Development Internal Quality Assurance of Teachers Vocational Education in Bangkok *

Sudjai Kianpakdee ** Ong-art Naiyapatana *** Taviga Tungprapa ****

(Received: March 21, 2020; Revised: May 21, 2020; Accepted: May 29, 2020)

Abstract

The purposes of this research were to: 1) Study the need assessment of competencies development internal quality assurance of teachers vocational education in Bangkok. 2) Assess the competencies needed and to analyzed the causes for doing internal quality assurance of teachers vocational education. 3) Study guidelines on development of the competencies needed for doing internal quality assurance of teachers by analyzing the needs as follows be prioritized with $PNI_{modified}$. The sample consisted of admintrators and teachers vocational education 345 persons obtained through stratified random sampling. The research tool was a 5 points need assessment rating scale questionnaire of competencies needed, Cronbach's alpha reliability coefficient was 0.97 and the Item-Total Correlation ranged between 0.55-0.85. The study to analyzed the causes of needed and guidelines on development of the competencies needed for doing internal assurance of teachers vocational education by in-depth interviews

The findings are as follows: 1) From the results of the need assessment of the competencies needed for doing internal assurance of teachers vocational education, the competencies can be prioritized with $PNI_{modified}$ as follows: 1) Skill ($PNI_{modified} = 0.50$), 2) Attitude ($PNI_{modified} = 0.45$), 3) Knowledge ($PNI_{modified} = 0.42$). 2) The cause of the need assessment of competency development internal assurance of teachers vocational education because most teachers to Lack of understanding, learning and lake of the follow up education standards of vocational education 85%, Lack of continuous for data collects planning 78.45%, Lack of motivation of work 65.85% and Have a lot of work load 64.45%. 3) Regarding the guidelines on development of the competencies needed for doing Internal quality assurance of teachers vocational education. Director to must have the support for training competency development Internal quality assurance with Coaching Method and Mentoring System 95% ,Jointly plan the compile documents data of Internal quality assurance 90 %, and inspire the teachers vocational education to be successful the Self Assessment Report: SAR data 85%

Keywords: Needs assessment, Internal quality assurance competency, Teachers vocational education

* Research Article form Thesis for the Doctor of Philosophy degree in Research and Development on Human Potentials program, Faculty of Education, Srinakharinwirot University

** Student in Doctor of Philosophy degree, Research and Development on Human Potentials program, Faculty of Education, Srinakharinwirot University, E-mail: moosudjai@gmail.com

*** Associate Professor, Faculty of Education, Srinakharinwirot University, E-mail: onaiyapatana@gmail.com

**** Assistant Professor, Faculty of Education, Srinakharinwirot University, E-mail: taviga@swu.ac.th

บทนำ

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการผลิตและ แผนพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งส่งเสริม สมรรถนะของครูในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครูมีความสามารถมีทักษะ และเจตคติที่ดีในการจัดการ เรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับ สถานประกอบการ โดยเน้นความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และการฝึกงาน การเพิ่มขีด ความสามารถทางภาษา เพื่อให้กำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะได้มาตรฐานในระดับสากล และที่สำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้ เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี พ.ศ. 2555-2569) การประกันคุณภาพภายในถือเป็นเครื่องมือสำคัญของ กระบวนการบริหารการศึกษา เป็นหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงปรัชญา หลักการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจ ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ผสมผสานกับการ ปฏิบัติงานตามปกติ โดยมีการดำเนินการควบคุมมาตรฐาน การติดตามตรวจสอบ และการประเมินภายในเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่ครูทุกคนต้องเกี่ยวข้อง ต้องร่วมกันรับผิดชอบ ร่วมกัน วางแผนดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข ตามข้อกำหนดของมาตรฐาน การศึกษา เพื่อผลลัพธ์และเป้าหมายที่ต้องการ คือ ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและสำเร็จ การศึกษาอย่างคุณภาพตามคุณวุฒิวิชาชีพ เป็นการสะท้อนคุณภาพการปฏิบัติของครูที่ดำเนินการตามมาตรฐาน ที่เป็นส่วนสำคัญในขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อการประกัน คุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การประเมินคุณภาพภายนอก

ครูอาชีวศึกษา จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ที่ทำหน้าที่สอนในสถาบันอาชีวศึกษาตามสาขาวิชาชีพ จำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อมาตรฐานการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน มีการ วางแผน กำหนดเป้าหมาย ร่วมทำงานด้านการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ และผสมผสานกับการปฏิบัติงาน ตามปกติ มีความรู้เชี่ยวชาญในอาชีพเฉพาะสาขาวิชาชีพ ทั้งด้านทฤษฎี และมีการพัฒนาสมรรถนะในการ ปฏิบัติงาน เพื่อนำความรู้ และทักษะสามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน ผลิตผู้เรียนออกสู่สังคม สถานประกอบการอย่างมีคุณภาพ และจากการดำเนินงานที่ ผ่านมา พบว่า ครูอาชีวศึกษายังมีปัญหาในการปฏิบัติและอุปสรรคในการประเมินผล และการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ประเด็นปัญหา คือ การวัดและประเมินผลยังไม่เป็นระบบ ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่

เกี่ยวข้อง และขาดความรู้ด้านการประเมินผลที่เหมาะสม ครูที่ปฏิบัติการสอนบางส่วนไม่เคยได้รับการฝึกอบรมความรู้ด้านการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551) และจากผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพ คือต้องการให้มีการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ โดยปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการงาน โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพที่มีหลายเกณฑ์ และปัญหาที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คือต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นุคลากรทุกระดับให้เห็นความสำคัญ เกิดความร่วมมือประสานการทำงานด้วยระบบ PDCA การจัดการความรู้ การเสริมแรงจูงใจและการยกย่องชมเชยจะช่วยเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน (ลักขณา จาดกานนท์ และคณะ, 2554) ยังรวมถึงปัญหาที่บุคลากรครู มีการลาออก ผลัดเปลี่ยนเข้ามารับผิดชอบงานด้านประกันคุณภาพ และบุคลากรครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านขั้นตอนวิธีการประเมินเอกสารและข้อกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในก็มีการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายอยู่เสมอ การมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการประเมิน การขาดความมั่นใจในวิธีการประเมินเป็นต้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านความรู้และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของครูอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะ โดยส่งเสริมให้กับครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้รับการอบรมพัฒนาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ คำว่าสมรรถนะ คือคุณลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคล (Underlying characteristics) สามารถผลักดันให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามบทบาท หรือตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างดีเลิศ โดยมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) อ้างถึง (David C. McClelland, 1973: 80) สำหรับการพัฒนาบุคลากรครูให้มีสมรรถนะ ขั้นตอนแรกที่สำคัญควรศึกษาและเข้าใจในบริบทของสถานศึกษาว่าบุคลากรครูต้องการพัฒนาเรื่องใดเป็นลำดับแรก ตามความรู้ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อให้การแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นการวางแผนอบรมพัฒนาจึงควรเริ่มที่การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขโดยระบุสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา (สุวิมล ว่องวานิช, 2558; งามอาจ นัยพัฒน์, 2561) ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการของบุคลากรครูที่ต้องการพัฒนาที่แท้จริง โดยไม่สูญเสียทั้งด้านงบประมาณ และเวลาดำเนินการ

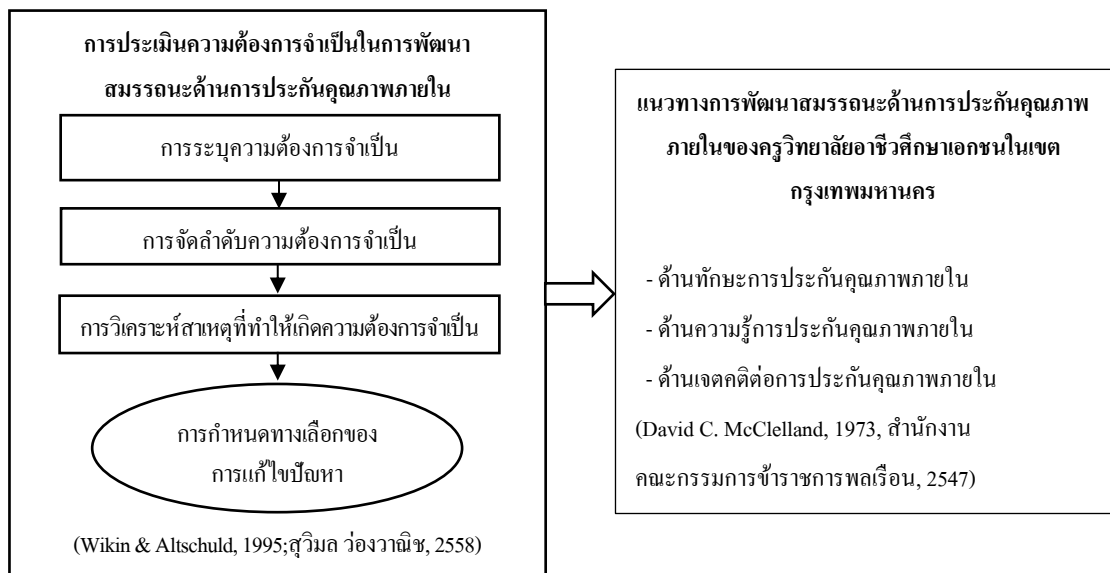
จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน ของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีและองค์ประกอบของสมรรถนะ โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา องค์ประกอบสมรรถนะจำนวน 3 ด้าน ตามแนวคิดของเดวิท แมคเคลแลน (David C. McClelland, 1973) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2547) ประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน และใช้แนวคิดทฤษฎีการศึกษาความต้องการจำเป็น (Needs) (Wikin & Altschuld, 1995; สุวิมล ว่องวานิช, 2558) จากแนวคิด ทฤษฎีข้างต้นนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของงานวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยผู้วิจัยได้เลือกวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed methods research approach) (Creswell, 2011) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วิจัยเชิงปริมาณ เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่มีการตอบสนองแบบคู่ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบอันดับความสำคัญของ “ช่วงห่าง” ระหว่างผลของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน และขั้นตอนที่ 2 วิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีลำดับ “ช่วงห่าง” อย่างมาก โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และนำข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒินามาเป็นกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ) จำนวน 2,496 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรที่มีรากฐานมาจากความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง (Sampling error formula) (องอาจ นัยวัฒน์, 2554: 203) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 345 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ใช้ขนาดของวิทยาลัยเป็นชั้นในการแบ่งและสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร ซึ่งได้ข้อมูลการครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทุกพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละวิทยาลัย

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบมีจุดมุ่งหมายตามคุณสมบัติที่กำหนด โดยผู้บริหารและบุคลากรในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีความยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยอย่างลึกซึ้ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านประกันคุณภาพอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน และครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 4 คน และ รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

ระยะที่ 1 แบบประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบตอบสนองคู่ (Dual-response format) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ โดยกำหนดจำนวนข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมดเป็น 30 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) พบว่า ข้อคำถาม แต่ละข้อมีค่า IOC

(Index of Item Objective Congruence) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.50 ขึ้นไปและได้ปรับปรุงข้อคำถามให้มีความสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์เพียร์สันพบว่าแบบประเมินทั้งฉบับจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.55-0.85 และมีค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.97

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบ กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผนการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน มีความยืดหยุ่นโดยยึดสาระสำคัญของข้อคำถามที่จัดเตรียมไว้ มีความเหมาะสม ถูกต้องและครอบคลุมครบถ้วนในประเด็นที่ต้องการ (Kerlinger & Lee, 2000; Merriam, 1998) เริ่มจากแนวคำถาม ดังนี้ 1) แนะนำตัว พูดคุยสร้างความคุ้นเคย ชี้แจงวัตถุประสงค์ 2) สัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ 3) สัมภาษณ์ประเด็นหลักที่ต้องการทราบ โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ครบถ้วน และถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับการอนุมัติโครงการวิจัยที่ทำในมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจากคณะกรรมการจริยธรรม เลขที่ SWUEC/E/G-147/2562 วันที่ 30/7/2562 เพื่อยืนยันการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูลการวิจัยก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูล จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 แห่ง ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันเวลาที่นัดหมายด้วยตนเอง โดยกำกับ ติดตามทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 345 ฉบับ คิดเป็น 100 % จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยมีการติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยและแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในเบื้องต้น และนำหนังสือรับรองอย่างเป็นทางการ จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดเตรียมประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามกำหนด ให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยินดีให้ข้อมูลอย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งนัดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์ และจดบันทึกการให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลประมาณ 30-45 นาทีต่อคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน สถิติที่ใช้ในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) มีสูตรดังนี้ (PNI_{modified}) = (I - D) / D

โดย I (importance)

หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด

D (Degree of Success)

หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ตั้งเกณฑ์การประเมินที่ค่าดัชนีที่มีค่า 0.3 ขึ้นไป เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่เหมาะสม (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่า มีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า

ส่วนระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้สถิติร้อยละในการเทียบความถี่ของข้อมูลที่ต้องการ กับความถี่ของข้อมูลทั้งหมดจาก 100 ทำการลดทอนข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล (Miles M.B. & Huberman A M, 1994) ดังนี้ 1) การลดทอนข้อมูล เป็นการนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ แล้วจัดลงในหัวข้อที่เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษาแนวทางสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 2) การตรวจสอบข้อมูล เป็นกระบวนการที่ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) เป็นการตรวจสอบความเชื่อมั่นของข้อมูล จากการสัมภาษณ์บุคคลหลายกลุ่มในการให้ข้อมูลเดียวกัน หากข้อมูลมีความสอดคล้องตรงกันจะนำมายืนยันเป็นข้อสรุปผลการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.03 มีอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.28 มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.55 มีประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.62 มีตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 68.11

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญด้วยดัชนี PNI_{modified} พบว่า ด้านทักษะ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.50$) รองลงมาคือ ด้านเจตคติ ($PNI_{\text{modified}} = 0.45$) และด้านความรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.42$) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายใน	การประเมินความต้องการจำเป็น						PNI _{modified}	อันดับ
	สภาพที่ต้องการให้เป็น (I)			สภาพที่เป็นจริง (D)				
	M	S	แปลผล	M	S	แปลผล		
ด้านความรู้การประกันคุณภาพภายใน	3.86	0.90	มาก	2.72	0.98	ปานกลาง	0.42	3
ด้านทักษะการประกันคุณภาพภายใน	3.70	0.90	มาก	2.46	0.95	น้อย	0.50	1
ด้านเจตคติต่อการประกันคุณภาพภายใน	3.79	0.89	มาก	2.61	0.96	ปานกลาง	0.45	2
รวม	3.78	0.90	มาก	2.60	0.96	ปานกลาง	0.46	

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา รายด้าน พบว่า

ด้านความรู้ (Knowledge) พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้าน ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 (PNI_{modified} = 0.50) รองลงมาคือ วิเคราะห์ห้วงข้อประกอบในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) (PNI_{modified} = 0.49) และ ติดตามนโยบายกฎกระทรวงด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (PNI_{modified} = 0.47) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ด้านความรู้

สมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายใน	การประเมินความต้องการจำเป็น						PNI _{modified}	อันดับ
	สภาพที่ต้องการให้เป็น			สภาพที่เป็นจริง				
	M	S	แปลผล	M	S	แปลผล		
ด้านความรู้								
1. ติดตามนโยบายกฎกระทรวงด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.84	0.82	มาก	2.61	0.87	ปานกลาง	0.47	3
2. กำหนดแผนงานตามขั้นตอนของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา	3.73	0.93	มาก	2.58	1.00	ปานกลาง	0.44	5
3. สืบหาข้อมูลแต่ละด้าน และประเด็นตามเกณฑ์ของการประเมินผลของมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.95	0.89	มาก	2.80	0.95	ปานกลาง	0.41	6
4. วิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา	4.01	0.93	มาก	2.95	1.07	ปานกลาง	0.34	10
5. รู้วิธีการดำเนินโครงการและกิจกรรมให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้านตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	3.90	0.89	มาก	2.88	0.94	ปานกลาง	0.35	9

ตาราง 2 (ต่อ)

สมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายใน	การประเมินความต้องการจำเป็น						PNI _{modified}	อันดับ
	สภาพที่ต้องการให้เป็น			สภาพที่เป็นจริง				
	M	S	แปลผล	M	S	แปลผล		
6. เข้าใจวิธีดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามขั้นตอน วงจร PDCA	3.88	0.95	มาก	2.82	1.00	ปานกลาง	0.38	7
7. วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	3.79	0.88	มาก	2.53	0.95	ปานกลาง	0.50	1
8. ติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผลตามเกณฑ์แต่ละด้าน ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.82	0.90	มาก	2.61	1.05	ปานกลาง	0.46	4
9. วิเคราะห์องค์ประกอบในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)	3.76	0.86	มาก	2.53	0.99	ปานกลาง	0.49	2
10. วางแผนจัดเก็บข้อมูลในระบบสารสนเทศ	3.92	0.91	มาก	2.86	0.98	ปานกลาง	0.37	8
รวม	3.86	0.90	มาก	2.72	0.98	ปานกลาง	0.42	

ด้านทักษะ (Skills) พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ สามารถรวบรวมข้อมูลจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ส่งต้นสังกัด (PNI_{modified} = 0.64) รองลงมาคือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 (PNI_{modified} = 0.63) และนำข้อมูลแต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา และประเด็นของการประเมินผล มาปฏิบัติได้จริงตามขั้นตอน (PNI_{modified} = 0.57) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ด้านทักษะ

สมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายใน	การประเมินความต้องการจำเป็น						PNI _{modified}	อันดับ
	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง				
	M	S	แปลผล	M	S	แปลผล		
ด้านทักษะ								
1. ปฏิบัติงานตามนโยบายกฎกระทรวงด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน	3.80	0.87	มาก	2.62	0.99	ปานกลาง	0.45	8
2. ดำเนินการตามขั้นตอนของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา	3.75	0.87	มาก	2.53	1.00	ปานกลาง	0.48	6

ตาราง 3 (ต่อ)

สมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายใน	การประเมินความต้องการจำเป็น						PNI _{modified}	อันดับ
	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง				
	M	S	แปลผล	M	S	แปลผล		
3. นำข้อมูลแต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา และประเด็นของการประเมินผล มาปฏิบัติได้จริงตาม ขั้นตอน	3.61	0.91	มาก	2.30	0.85	น้อย	0.57	3
4. รวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนามากำหนดทิศทางในการพัฒนากลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา	3.82	0.90	มาก	2.61	1.05	ปานกลาง	0.46	7
5. เขียนแผนงาน โครงการและกิจกรรมได้สอดคล้อง กับเกณฑ์แต่ละด้านตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	3.77	0.86	มาก	2.72	0.98	ปานกลาง	0.39	10
6. กำหนดวิธีดำเนินงานการประกันคุณภาพโดยใช้ ขั้นตอนตามวงจร PDCA	3.71	0.84	มาก	2.44	0.90	น้อย	0.53	4
7. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละ ด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561	3.59	0.96	มาก	2.20	0.95	น้อย	0.63	2
8. สร้างเครื่องมือการประเมินผลติดตามความก้าวหน้า ตามเกณฑ์แต่ละด้าน	3.63	0.95	มาก	2.38	0.95	น้อย	0.50	5
9. ป้อนข้อมูลที่รวบรวมลงในฐานข้อมูลระบบ สารสนเทศของสถานศึกษา	3.75	0.92	มาก	2.63	0.97	ปานกลาง	0.34	9
10. สามารถรวบรวมข้อมูลจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง (SAR) ส่งต้นสังกัด	3.57	0.93	มาก	2.18	0.90	น้อย	0.64	1
รวม	3.70	0.90	มาก	2.46	0.95	น้อย	0.50	

ด้านเจตคติ (Attitude) พบว่า ประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีความมุ่งมั่นพยายาม จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย (PNI_{modified} = 0.53) รองลงมาคือ เต็มใจ ร่วมมือดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามขั้นตอน PDCA โดยถือเป็นงานประจำที่ต้อง ปฏิบัติ (PNI_{modified} = 0.51) และเต็มใจให้ความร่วมมือการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผลการ ประกันคุณภาพภายใน (PNI_{modified} = 0.50) ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายในของ
ครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ด้านเจตคติ

สมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายใน	การประเมินความต้องการจำเป็น						PNI _{modified}	อันดับ
	สภาพที่คาดหวัง			สภาพที่เป็นจริง				
	M	S	แปลผล	M	S	แปลผล		
ด้านเจตคติ								
1. มีความกระตือรือร้นติดตามนโยบายกฎกระทรวงด้าน การประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	3.76	0.86	มาก	2.53	0.99	ปานกลาง	0.49	4
2. สนใจพัฒนาความรู้ข้อมูลทุกด้านของมาตรฐานการ อาชีวศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.73	0.98	มาก	2.61	0.99	ปานกลาง	0.43	7
3. ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผนพัฒนากลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการประจำปี	3.95	0.89	มาก	2.80	0.95	ปานกลาง	0.41	8
4. มีความพยายามเขียนแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.89	0.86	มาก	2.78	0.82	ปานกลาง	0.40	9
5. เต็มใจร่วมมือดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ตามขั้นตอน PDCA โดยถือเป็นงานประจำที่ ต้องปฏิบัติ	3.77	0.89	มาก	2.49	0.96	น้อย	0.51	2
6. มีความใส่ใจพิจารณารวบรวมเอกสารข้อมูลให้ สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้านของมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ.2561	3.73	0.93	มาก	2.58	1.00	ปานกลาง	0.44	6
7. เต็มใจให้ความร่วมมือการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การ ประเมินผลการประกันคุณภาพฯ	3.75	0.86	มาก	2.50	1.04	ปานกลาง	0.50	3
8. พัฒนาวิธีการใช้เครื่องมือการ ประเมินผล ตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพภายใน สถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ	3.78	0.86	มาก	2.60	0.93	ปานกลาง	0.45	5
9. เรียนรู้วิธีการนำข้อมูลด้านการประกันคุณภาพลงระบบ สารสนเทศของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง	3.79	0.91	มาก	2.75	0.99	ปานกลาง	0.38	10
10. มีความมุ่งมั่นพยายามจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง (SAR) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย	3.73	0.85	มาก	2.44	0.91	น้อย	0.53	1
รวม	3.70	0.90	มาก	2.46	0.95	น้อย	0.50	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปผลจากการสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์

1. สาเหตุที่เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครุวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจและขาดการติดตามรับรู้การเปลี่ยนแปลง

ข้อกำหนดตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (85.00%) รองลงมาครูขาดการวางแผนเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (78.45%) ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (65.85%) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (64.45%) ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครู โดยใช้วิธีการระบบที่เลี้ยงคอยชี้แนะอย่างต่อเนื่อง (95.00%), ร่วมกันวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา (90.00%) , สร้างแรงจูงใจให้กับครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมมือจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย (85.00%)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกชน พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะสูงสุดคือ ด้านทักษะมีค่า ($PNI_{modified} = 0.50$) รองลงมาคือ ด้านเจตคติ มีค่า ($PNI_{modified} = 0.45$) และด้านความรู้ พบว่า มีค่า ($PNI_{modified} = 0.42$) สอดคล้องกับองค์ประกอบสมรรถนะ (Competency) 3 ด้าน ตามแนวคิดของเดวิด แมคเคลแลน (David C. McClelland, 1973) ได้แก่ ความรู้ คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ ทักษะ คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะที่เกิดได้นั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว และเจตคติเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ที่ทำให้บุคคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องลึกที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุผลสัมฤทธิ์ขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ดุสิต ขาวเหลือง, (2554); และประจักษ์ ทรัพย์อุดม, (2550) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่จำเป็นและมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนได้ดีกว่าบุคคลอื่น ซึ่งมี 3 ทาง ได้แก่ 1) สมรรถนะของคนได้จากพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด 2) เกิดจากประสบการณ์ทำงาน 3) เกิดจากการฝึกอบรมและพัฒนา

เมื่อพิจารณาผลการประเมินความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านทักษะมีความต้องการจำเป็นสูงสุด พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ สามารถรวบรวมข้อมูลจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ส่งต้นสังกัด ($PNI_{modified} = 0.64$) รองลงมาคือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ($PNI_{modified} = 0.63$) และนำข้อมูลแต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา และประเด็นของการประเมินผล มาปฏิบัติได้จริงตามขั้นตอน ($PNI_{modified} = 0.57$) แสดงว่าครูต้องได้รับความรู้ ทักษะ ในการค้นคว้าติดตามหาความรู้เรื่องมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 เพื่อวางแผนจัดเก็บเอกสาร ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 เมื่อเข้าใจขั้นตอนและได้ข้อมูลครบสมบูรณ์จะสามารถจัดทำรายงานผลการ

ประเมินตนเอง (SAR) ได้สำเร็จสอดคล้องกับแนวคิดของอากรณ ภู่วิทยพันธ์ (2552) กล่าวว่า สมรรถนะ (competency) เป็นตัวที่กำหนดรายละเอียดของพฤติกรรมการแสดงออก เป็นการตอบคำถามว่า “ทำอะไรที่จะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จ (How)” มากกว่าการตอบคำถามว่า “อะไรเป็นสิ่งที่หัวหน้างานคาดหวังหรือต้องการ (What)” และจากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะพบว่า สมรรถนะที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก ได้แก่ ด้านทักษะ แสดงว่าทักษะด้านการประกันคุณภาพภายในถือเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นสำคัญอย่างยิ่ง

1.2 ด้านเจตคติมีความต้องการจำเป็นรองลงมา พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีความมุ่งมั่นพยายามจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย ($PNI_{\text{modified}} = 0.53$) รองลงมาคือ เต็มใจร่วมมือดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามขั้นตอน PDCA โดยถือเป็นงานประจำที่ต้องปฏิบัติ ($PNI_{\text{modified}} = 0.51$) และเต็มใจให้ความร่วมมือการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน ($PNI_{\text{modified}} = 0.50$) ทั้งนี้การให้ความเต็มใจร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นพฤติกรรมของผู้ที่มีเจตคติที่ดีทำให้มีแรงจูงใจปฏิบัติงานได้สำเร็จ สอดคล้อง กับแนวคิดของเดวิด แมคเคลแลน (David C. McClelland, 1973) องค์ประกอบสมรรถนะ ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ (motives / attitude) หมายถึง สิ่งที่บุคคลคิดคำนึงถึง หรือต้องการ ซึ่งเป็นแรงขับให้แสดงพฤติกรรมเป็นแรงจูงใจเป็นแรงส่งเสริมให้เล็งจะทำหรือแสดงพฤติกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการ และเป็นสาเหตุที่ทำให้แต่ละบุคคลแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน เช่น คนที่มีลักษณะมุ่งมั่นต่อความสำเร็จสูง (Achievement) ก็จะเป็นคนที่ตั้งเป้าหมายกับตนเองอย่างท้าทาย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2547) พบว่า “สมรรถนะคือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร” กล่าวคือ การที่บุคคลจะ แสดงสมรรถนะใดสมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้/ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น สมรรถนะการบริการที่ดี ซึ่งอธิบายว่า “สามารถให้บริการที่ ผู้รับบริการต้องการได้” นั้น หากขาดองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ในงานหรือทักษะที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจต้องหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ และคุณลักษณะของบุคคลที่เป็นคนใจเย็น อดทน ชอบช่วยเหลือผู้อื่น แล้วบุคคลก็ไม่อาจจะแสดงสมรรถนะของการบริการที่ดีด้วยการให้บริการที่ ผู้รับบริการต้องการได้

1.3 ด้านความรู้มีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์แต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ($PNI_{\text{modified}} = 0.50$) รองลงมาคือ วิเคราะห์องค์ประกอบในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ($PNI_{\text{modified}} = 0.49$) และติดตามนโยบายกฎกระทรวงด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.47$)

จะเห็นได้ว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จได้ครูต้องมีความรู้จริงในเกณฑ์แต่ละด้านของมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา กิตติวิมลชัย และคณะ (2551) พบว่า ปัญหาความไม่ชัดเจนของนโยบายทำให้บุคลากรไม่เข้าใจนโยบายประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย ทำให้เกิด ความเบื่อหน่าย ไม่อยากให้ความร่วมมือ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ ประสานงานกับคณะ/หน่วยงาน มีน้อย มากและไม่มีความชัดเจน ไม่ แจ่มข้อมูลที่เป็นประโยชน์ล่วงหน้า ดังนั้นต้องสร้างความเข้าใจให้บุคลากรอธิบายให้ง่ายชัดเจน เขียนอธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ หรือชี้แจงนโยบายอย่างต่อเนื่องและ มั่นใจว่าบุคลากรรับรู้และรับทราบทุกกลุ่ม บุคลากรสำนักงานประเมินจะต้อง รับทราบขั้นตอนการตรวจประเมิน คุณภาพภายในเป็นอย่างดี หรือควรจะอบรมบุคลากรให้มีความรู้ก่อนลงพื้นที่เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร

2. สาเหตุที่เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจและขาดการติดตามรับรู้การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (85.00%) รองลงมาครูขาดการวางแผนเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (78.45%) ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (65.85%) ภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก (64.45%) ตามลำดับ อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่ขาดการติดตามรับรู้ การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และมีความรู้สึกต่องานประกันคุณภาพภายในว่าเป็นภาระทางด้านเอกสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา ศรีจอมขวัญ (2556) เรื่องรูปแบบบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาไทย พบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูอาชีวศึกษาร้อยละ 90 ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาไทย การมีลักษณะดังนี้ รูปแบบบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาไทยที่เป็นมาตรฐาน มีกระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาที่เป็นระบบ ด้วยการมีส่วนร่วมของครูอาชีวศึกษาในสถานศึกษา มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ ในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้น และมีเป้าหมายชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร มีการทดสอบและมีประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศ

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครู โดยใช้วิธีการระบบที่เลี้ยงคอยชี้แนะอย่างต่อเนื่อง (95.00%), ร่วมกันวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับเกณฑ์ของมาตรฐานการอาชีวศึกษา (90.00%), สร้างแรงจูงใจให้กับครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนร่วมมือจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้สำเร็จตามเป้าหมาย (85.00%) จะเห็นได้ว่าทุกสถานศึกษาคควรให้การส่งเสริมอบรมพัฒนา

สมรรถนะด้านประกันคุณภาพภายใน ให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และถ้ามีพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษาชี้แนะภาระงานให้มีความรู้ความเข้าใจ ทำให้มีแรงจูงใจสอดคล้องกับ ชูชัย สมितिไกร (2540: 19) ให้ความหมายไว้ว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งเรือง สิทธิจันทร์ (2560: 109) พบว่า ควรจัดกิจกรรมฝึกอบรม บรรยายให้ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวคิดของวิชย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา (2557) การโค้ชหรือการชี้แนะ คือการ เป็นคู่คิดของผู้รับการโค้ชในกระบวนการพัฒนาที่สร้างสรรค์ และกระตุ้นให้ผู้รับการโค้ชได้นำศักยภาพของตนออกมาใช้อย่างเต็มที่ เน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นมีความต้องการพัฒนา ด้านทักษะการประกันคุณภาพภายใน สูงสุดเป็นลำดับแรก ดังนั้นจึงควรเน้นการพัฒนาด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน ด้วยการ ฝึกอบรมให้ความรู้ พร้อมทั้งปรับเจตคติที่ดีต่องานด้านการประกันคุณภาพภายในให้กับครูอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา อยู่ในความสนใจของสังคมและ เป็นความต้องการของผู้ปกครองที่จะนำบุตรหลานเข้ารับบริการด้วยความเต็มใจอย่างต่อเนื่อง

2. จากผลการสัมภาษณ์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านทักษะ เนื่องจากครูมีภาระงานและ ขาดการติดตามนโยบายของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง จึงควรอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ โดยมีการปฏิบัติจริงและมีพี่เลี้ยงที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพ ให้คำปรึกษาชี้แนะกับ ครูอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและดำเนินงานที่รับผิดชอบได้อย่างราบรื่น และประสบผลสำเร็จ

3. ควรนำผลที่ได้รับจากการประเมิน นำไปกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการพัฒนา สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในงานด้านมาตรฐานการประเมิน และการประกันคุณภาพให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบส่งเสริมสมรรถนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อคู่มือของการทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ ว่าประสบความสำเร็จ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร ซึ่ง

จะช่วยให้ได้องค์ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป

2. ควรมีการวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในที่สามารถบูรณาการกับงานประจำ (Routine) เพื่อลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการในการปฏิบัติงานของบุคลากร นอกจากนี้ ควรศึกษาวิจัยเฉพาะกรณีศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561). สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2561,

จาก www.qa.kmutnb.ac.th/upload_files/pakadout/qa/MOE_An_QA61.pdf.

คูสิต ชาวเหลือง. (2554). การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและสมรรถนะ (Competency and Effective Training).

วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 7(1).

ทิภาวรรณ เลขวัฒน์. (2552). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธี

เทียบเคียงสมรรถนะ. วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา, 6(2).

ประกอบ ศรีตระกูล. (2550). การศึกษาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้

ของครูอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ภavana กิตติวิมลชัย และคณะ. (2551). การประเมินความต้องการจำเป็นการประกันคุณภาพภายใน

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. การประชุม

วิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 10. นครปฐม: ผู้แต่ง.

รุ่งเรือง สิทธิจันทร์. (2560). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสำนักวิทยบริการ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *PULINET Journal*, 4(3): 105-112.

ลักขณา จาดกานนท์, ดวงรัตน์ แซ่ตั้ง, เนนิสา ไชยปุระ, ชนพรพรณ บุญยรัตกลิน. (2554). การพัฒนาการ

บริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาคณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร. รายงานการวิจัย, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร.

วิภาดา ศรีจอมขวัญ. (2556). รูปแบบบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาไทย. *วารสารคุณวุฒิบัณฑิต*

ทางสังคมศาสตร์, 3(3).

- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา. (2557). *การโค้ชเพื่อการรู้คิด (Cognitive Coaching)*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). *ความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การประเมินการความต้องการจำเป็น: หลักการ เทคนิค และการประยุกต์ใช้*. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วี.พรีนซ์ (1991).
- องอาจ นัยพัฒน์. (2561). *การวิจัยสถาบัน: เครื่องมือพัฒนาสถาบันสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). *การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสานวิธีการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ภู่วิทยาพันธ์. (2552). *การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- Creswell, J. W. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. California.
- Kerlinger, F.N., & Lee, H. B. (2000). *Foundation of Behavioral Research*. (4th ed.). Singapore: Thomson Learning.
- Mc Clelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than intelligence. *American Psychologist*, 28(1): 1-14.
- Miles M B., & Huberman A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis. An Expanded Sourcebook*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Witkin, B.R., and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting needs assessments*. Thousand Osk, CA: Sage Publication. Inc.
